



# UNIVERSITATEA PETROL - GAZE DIN PLOIEȘTI

Nr.: 4519/07.06.2021

## MANAGEMENTUL RISCULUI IDENTIFICAREA, EVALUAREA, MONITORIZAREA ȘI TRATAREA RISCURILOR

**COD: PS 05**

### PROCEDURĂ DE SISTEM

**APROBAT**

**Președinte Senat  
Prof. univ. dr. ing. Mihail MINESCU**

	Prenumele și Numele	Semnătura	Data
Verificat	Prof.univ.dr. Anca Mihaela Dobrinescu		21.06.2021
Elaborat	Conf.univ.dr.ing. Adrian Cătălin Drumeanu Dr.ing. Rodica Bucuroiu		08.06.2021

**EDIȚIA: 4**

**REVIZIA: 0 1 2 3 4 5**


**Acest document a fost avizat în Comisia de monitorizare la data de 09.06.2021 și aprobat în ședința Senatului universitar din data de 24.06.2021**

**Intră în vigoare la data aprobării în Senatul universitar**

**PREZENTA DOCUMENTAȚIE ESTE PROPRIETATEA UNIVERSITĂȚII PETROL – GAZE DIN PLOIEȘTI  
MODIFICAREA, MULTIPLICAREA SAU DIFUZAREA ACESTEIA FĂRĂ APROBAREA SCRISĂ A EMITENTULUI**


**ESTE INTERZISĂ, CONFORM LEGII 8/1996**

- Document controlat -

	<b>PROCEDURĂ DE SISTEM</b>		Cod document <b>PS 05</b>	
	<b>Managementul riscului</b> <b>Identificarea, evaluarea, monitorizarea și tratarea</b> <b>riscurilor</b>		Pag./Total pag.	2/13
			Data	07.06.2021
			Ediție/Revizie	4/ <u>0</u> 1 2 3 4 5

**LISTA REVIZIILOR**

Simbol Revizie/ Dată	Ediție/ Revizie	Cap./ Pag.	Conținutul reviziei	Responsabilități		
				Elaborat	Verificat	Aprobat
-/ 07.06.2021	4/0	-	Elaborare inițială	Conf.univ. dr.ing. Adrian Drumeanu  Dr.ing. Rodica Bucuroiu	Prof.univ. dr. Anca Mihaela Dobrinescu	Prof.univ. .dr.ing. Mihail Minescu

	<b>PROCEDURĂ DE SISTEM</b>	Cod document <b>PS 05</b>	
	<b>Managementul riscului</b> <b>Identificarea, evaluarea, monitorizarea și tratarea riscurilor</b>	Pag./Total pag.	3 / 13
		Data	07.06.2021
		Ediție/Revizie	4/ 0 1 2 3 4 5

## **1. SCOP**

Prezenta procedură are scopul de a:


- stabili un cadru general unitar de identificare, analiză și gestionare a riscurilor la nivelul entităților din cadrul Universității Petrol-Gaze din Ploiești;
- furniza personalului și conducerii Universității un instrument de control, care facilitează gestionarea riscurilor într-un mod metodic și eficient, pentru atingerea obiectivelor specifice ale entităților din cadrul Universității;
- îmbunătăți continuu controlul intern managerial prin stabilirea modalităților de determinare a riscurilor potențiale, respectiv pentru identificarea, evaluarea, analiza și monitorizarea acestora și implementarea măsurilor de control în vederea administrării eficiente a riscurilor. De asemenea, procedura descrie modul în care sunt stabilite și implementate măsurile de control menite să prevină apariția riscurilor/să le reducă pe cele existente și stabilește regulile și responsabilitățile pentru întocmirea și actualizarea registrului de riscuri.

## **2. DOMENIUL DE APLICARE**

Procedura se utilizează în toate entitățile din cadrul Universității în vederea gestionării riscurilor, care pot afecta atingerea obiectivelor specifice.

## **3. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ**


- Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 557/2016 privind managementul tipurilor de risc;
- Hotărârea Guvernului nr. 583/2016 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2016-2020, a seturilor de indicatori de performanță, a riscurilor asociate obiectivelor și măsurilor din strategie și a surselor de verificare, a inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și a standardelor de publicare a informațiilor de interes public;
- Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern/ managerial și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul Secretarului General al Guvernului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice;
- Ordinul nr. 201/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice privind coordonarea, îndrumarea metodologică și supravegherea stadiului implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial la entitățile publice;
- Legea nr. 174/2015 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 86/2014 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative;
- Metodologie de management al riscurilor elaborată de Direcția de Control Intern Managerial și Relații Interinstituționale (<https://sgg.gov.ro/1/wp-content/uploads/2018/07/Metodologia-de-management-al-riscurilor-2018.pdf>);
- Manualul de implementare SCIM, elaborat de Direcția de Control Intern Managerial și Relații Interinstituționale (<https://sgg.gov.ro/1/wp-content/uploads/2018/07/Manual-SCIM-site.pdf>).

	<b>PROCEDURĂ DE SISTEM</b>	Cod document <b>PS 05</b>	
	<b>Managementul riscului</b> <b>Identificarea, evaluarea, monitorizarea și tratarea riscurilor</b>	Pag./Total pag.	4 / 13
		Data	07.06.2021
		Ediție/Revizie	4/ 0 1 2 3 4 5

## **4. DEFINIȚII ȘI PRESCURTĂRI**

### **4.1. Definiții**

- *Controlul intern managerial* - Ansamblul formelor de control exercitate la nivelul entității publice, inclusiv auditul intern, stabilite de conducere în concordanță cu obiectivele acesteia și cu reglementările legale, în vederea asigurării administrării fondurilor în mod economic, eficient și eficace; acesta include, de asemenea, structurile organizatorice, metodele și procedurile. Sintagma "control intern managerial" subliniază responsabilitatea tuturor nivelurilor ierarhice pentru ținerea sub control a tuturor proceselor interne desfășurate pentru realizarea obiectivelor generale și a celor specifice.
- *Entitate* – la nivelul Universității se înțelege facultate/departament didactic/departament administrativ/DGA/serviciu/birou
- *Evaluarea riscului* – Evaluarea impactului materializării riscului, în combinație cu evaluarea probabilității de materializare a riscului. Evaluarea riscului o reprezintă valoarea expunerii la risc.
- *Expunere la risc* – Consecințele, ca o combinație de probabilitate și impact, pe care le poate resimți o entitate publică în raport cu obiectivele prestabilite, în cazul în care riscul se materializează.
- *Gestionarea riscului* – Măsurile întreprinse pentru diminuarea probabilității (posibilității) de apariție a riscului sau/și de diminuare a consecințelor (impactului) asupra rezultatelor (obiectivelor), dacă riscul s-ar materializa. Gestionarea riscului reprezintă diminuarea expunerii la risc, dacă acesta este o amenințare.
- *Impactul* – Reprezintă consecința / efectele generate asupra rezultatelor (obiectivelor), dacă riscul s-ar materializa. Dacă riscul este o amenințare, consecința asupra rezultatelor este negativă, iar dacă riscul este o oportunitate, consecința este pozitivă.
- *Instituție publică (IP)* - Parlamentul, Administrația Prezidențială, Ministerele, celelalte organe de specialitate ale administrației publice, alte autorități publice, instituțiile publice autonome, precum și instituțiile din subordinea/coordonarea acestora, finanțate din bugetele prevăzute la art.1 alin.2 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare.
- *Limita de toleranță la risc* – Nivelul de expunere la risc ce este asumat de entitatea publică, prin decizia de neimplementare a măsurilor de control al riscului.
- *Managementul riscurilor (MR)* – Procesul care vizează identificarea, evaluarea, gestionarea (inclusiv tratarea) și constituirea unui plan de măsuri de atenuare a riscurilor, revizuirea periodică, monitorizarea și stabilirea responsabilităților.
- *Materializarea riscului* – Translatarea riscului din domeniul incertitudinii (posibilului) în cel al certitudinii (al faptului împlinit). Riscul materializat se transformă dintr-o amenințare posibilă în problemă, dacă riscul reprezintă un eveniment negativ sau într-o situație favorabilă, dacă riscul reprezintă o oportunitate.
- *Măsuri de control* – Acțiuni stabilite pentru gestionarea riscurilor și monitorizarea permanentă sau periodică a unei activități, situații, etc.
- *Obiective generale* - Enunț general asupra a ceea ce va fi realizat și a îmbunătățirilor ce vor fi întreprinse; un obiectiv descrie un rezultat așteptat sau un impact și rezumă motivele pentru care o serie de acțiuni au fost întreprinse.
- *Obiective specifice* - Derivate din obiective generale și care descriu, de regulă, rezultate sau efecte așteptate ale unor activități care trebuie atinse pentru ca obiectivul general


	<b>PROCEDURĂ DE SISTEM</b>	Cod document <b>PS 05</b>	
	<b>Managementul riscului</b> <b>Identificarea, evaluarea, monitorizarea și tratarea riscurilor</b>	Pag./Total pag.	5 / 13
		Data	07.06.2021
		Ediție/Revizie	4/ 0 1 2 3 4 5

corespunzător să fie îndeplinit; acestea sunt exprimate descriptiv sub formă de rezultate și se stabilesc la nivelul fiecărui compartiment din cadrul entității publice; obiectivele specifice trebuie astfel definite încât să răspundă pachetului de cerințe SMART (specifice, măsurabile, adecvate, realiste, cu termen de realizare).

- *Primul nivel de conducere* – conducătorii compartimentelor din cadrul unei entități publice aflate sub directă coordonare a conducătorului entității.
- *Probabilitatea de materializare a riscului* – Posibilitatea sau eventualitatea ca un risc să se materializeze. Reprezintă o măsură a posibilității de apariție a riscului, determinată apreciativ sau prin cuantificare, atunci când natura riscului și informațiile disponibile permit o astfel de evaluare.
- *Profilul de risc* – Un tablou cuprinzând evaluarea generală documentată și prioritarizată a gamei de riscuri specifice identificate, cu care se confruntă entitatea publică.
- *Responsabilul cu riscurile* - Persoană desemnată de către conducătorul compartimentului de la primul nivel de conducere, care colectează informațiile privind riscurile din cadrul compartimentului, elaborează și actualizează registrul de riscuri la nivelul acestuia.
- *Registrul de riscuri* – Document în care se consemnează informațiile privind riscurile identificate.
- *Risc* – O situație, un eveniment, care nu a apărut încă, dar care poate să apară în viitor, caz în care, obținerea rezultatelor, în prealabil fixate, este amenințată sau potențată. Astfel, riscul poate reprezenta fie o amenințare, fie o oportunitate și trebuie abordat ca fiind o combinație între probabilitate și impact.
- *Risc inerent* – Riscul privind îndeplinirea obiectivelor, în absența oricărei acțiuni pe care ar putea-o lua conducerea, pentru a reduce fie probabilitatea fie impactul acestuia.
- *Risc operațional* – Risc care poate afecta capacitatea unui compartiment de a-și atinge obiectivele specifice.
- *Risc rezidual* - Riscul privind îndeplinirea obiectivelor, care rămâne după stabilirea și implementarea răspunsului la risc.
- *Risc semnificativ/strategic/ridicat* – Risc major, reprezentativ care poate afecta capacitatea entității de a-și atinge obiectivele; risc care ar putea avea un impact și o probabilitate ridicată de manifestare și care vizează entitatea în întregime ei.
- *Secretariat tehnic al Comisiei de monitorizare* - persoană/persoane desemnată/desemnate de către președintele Comisiei de monitorizare sau compartiment având ca sarcină principală managementul documentelor ce sunt în atribuția comisiei, în funcție de complexitatea structurii organizatorice a entității publice.
- *Tipul de răspuns la risc* – Strategia adoptată cu privire la risc, ce cuprinde și măsuri de control, după caz.
- *Toleranța la risc* – Cantitatea de risc pe care o entitate publică este pregătită să o tolereze sau la care este dispusă să se expună la un moment dat.

#### **4.2. Abrevieri**

- UPG – Universitatea Petrol-Gaze din Ploiești  
CM – Comisia de monitorizare  
ST – Secretariatul Tehnic al Comisiei de Monitorizare  
DGA – Direcția general-administrativă din UPG

	<b>PROCEDURĂ DE SISTEM</b>	Cod document <b>PS 05</b>	
	<b>Managementul riscului</b> <b>Identificarea, evaluarea, monitorizarea și tratarea riscurilor</b>	Pag./Total pag.	6 / 13
		Data	07.06.2021
		Ediție/Revizie	4/ 0 1 2 3 4 5

## 5. DESCRIEREA PROCEDURII

În vederea aplicării standardului 8 „Managementul riscurilor” din OSGG 600/2018 trebuie să se parcurgă următoarele etape:

### 5.1 **Stabilirea obiectivelor generale la nivelul Universității și a obiectivelor specifice la nivelul fiecărei entități în concordanță cu planul strategic și cu cele operaționale ale rectorului**

La începutul fiecărui mandat de 4 ani, rectorul Universității elaborează planul strategic care conține obiectivele generale. În baza planului strategic, anual rectorul elaborează planul operațional, care conține obiectivele generale pentru anul în curs.

Obiective generale a căror realizare se desfășoară în condiții de eficiență, eficacitate și economicitate, în strânsă concordanță cu misiunea Universității sunt și obiectivele în domeniul calității pentru procesele determinate.

Pentru a se putea monitoriza și demonstra realizarea obiectivelor generale se elaborează un program de management (*F 130.09*), care conține: obiectivul, activitățile prin care de realizează obiectivul, responsabilul/responsabilii pentru realizarea activităților/obiectivelor, termenele de realizare, resursele financiare/umane și infrastructura necesară pentru realizarea activităților/obiectivelor, țintele/indicatorii de performanță care urmează a fi atinse/atingși și vulnerabilitățile și amenințările. Obiectivele trebuie să fie SMART.

La realizarea obiectivelor generale contribuie toate entitățile din cadrul Universității. Pentru aceasta este obligatoriu ca la nivelul fiecărei entități să se stabilească obiective specifice, în concordanță cu obiectivele generale și să se elaboreze programul de management (*F 130.09*), similar cu cel stabilit la nivelul Universității. Obiectivele specifice la nivelul entităților trebuie să fie de asemenea SMART.

După stabilirea obiectivelor generale și specifice se identifică vulnerabilitățile (punctele slabe interne de la nivelul fiecărei entități, care pot cauza apariția riscurilor) și amenințările (care vin din afara Universității).

Exemple de vulnerabilități: darea și luarea de mită, alegerea unor furnizori pe criterii de nepotisme, facilitarea promovării pe post pe alte criterii decât cele de competență, omisiuni în regulamente/metodologii interne etc.


Exemple de amenințări: modificarea/actualizarea obiectivelor programului de guvernare, decizii politice, diminuarea bugetului alocat.

### 5.2 **Identificarea riscurilor și a cauzelor care au favorizat apariția acestora**

Managementul riscurilor presupune identificarea și evaluarea riscurilor. Procesul de identificare a riscurilor este primul pas în demersul activității de management al riscului. Acesta își propune să descopere toate sursele posibile de risc, cu scopul eliminării sau diminuării efectelor pe care acestea le pot produce.

Trebuie identificate acele riscuri care pot conduce la nerealizarea obiectivelor stabilite și la afectarea imaginii Universității.

Conducătorul fiecărei entități (decan, director de departament, director general administrativ, șef de birou/serviciu) din structura organizatorică a Universității identifică și evaluează riscurile elaborând „*Lista obiectivelor, activităților/acțiunilor și riscurilor*” (*F 206.11*) și

	<b>PROCEDURĂ DE SISTEM</b>	Cod document <b>PS 05</b>	
	<b>Managementul riscului</b> <b>Identificarea, evaluarea, monitorizarea și tratarea riscurilor</b>	Pag./Total pag.	7 / 13
		Data	07.06.2021
		Ediție/Revizie	4/ 0 1 2 3 4 5

stabilește măsuri de control și a strategia de gestionare a riscurilor, monitorizează implementarea măsurilor de control, le revizuieste și raportează anual rezultatele obținute. Funcție de mărimea entității conducătorul acesteia poate nominaliza un responsabil de riscuri.

### 5.3 Elaborarea „Registrului de riscuri”.

La nivel de facultate (pentru secretariatul facultății)/departament/DGA/serviciu/birou, conducătorul entității/responsabilul de riscuri elaborează Registrul de riscuri la nivelul entității. Conducătorul entității monitorizează implementarea măsurilor de control stabilite. Riscurile sunt actualizate la nivelul entităților ori de câte ori se impune acest lucru, dar obligatoriu anual, prin completarea modificărilor survenite în Registrul de riscuri. Riscurile semnificative se centralizează la nivelul Comisiei de monitorizare în **Registrul de riscuri al universității**.

#### 5.3.1 Evaluarea riscurilor

Evaluarea (profilul) riscurilor se realizează prin estimarea probabilității de materializare și a impactului pe care acestea le au asupra activităților stabilite pentru realizarea obiectivelor. Evaluarea riscurilor înseamnă:

- **evaluarea probabilității** de apariție a riscurilor;
- **evaluarea impactului** asupra obiectivelor/activităților în cazul materializării riscurilor;
- **calculul expunerii la risc** (combinație între probabilitate și impact) – *factor de risc*.

Evaluarea riscurilor permite o clasificare a acestora și definirea priorităților în vederea limitării apariției unui risc major.

Evaluarea și prioritizarea riscurilor identificate se realizează pe baza *probabilității* (factor calitativ) și *impactului* (factor cantitativ), astfel:

- a) **Evaluarea probabilității de apariție a riscurilor** presupune determinarea sau aprecierea unei probabilități/incertitudini. O posibilă metodă de estimare a probabilității de materializare a riscului o reprezintă luarea în calcul a frecvenței de materializare a unor riscuri în trecut.


#### Evaluarea probabilității de apariție a riscurilor

Nivel probabilitate		Explicație
1	Scăzută	Este puțin probabil să se întâmple pe o perioadă lungă de timp (peste 8 ani);
2	Medie	Este probabil să se întâmple pe o perioadă medie de timp (timp de 4 ani);
3	Ridicată	Este probabil să se întâmple pe o perioadă scurtă de timp (1 an);

- b) **Evaluarea impactului** asupra obiectivelor/activităților în cazul materializării riscurilor

#### Evaluarea impactului riscurilor

Nivel impact		Explicație
1	Scăzut	Cu impact scăzut asupra activităților și realizării obiectivelor și/sau cu impact financiar foarte scăzut
2	Mediu	Cu impact mediu asupra activităților și realizării obiectivelor și/sau cu impact financiar mediu
3	Ridicat	Cu impact major asupra activităților și realizării obiectivelor și/sau cu impact financiar major

	<b>PROCEDURĂ DE SISTEM</b>	Cod document <b>PS 05</b>	
	<b>Managementul riscului</b> <b>Identificarea, evaluarea, monitorizarea și tratarea riscurilor</b>	Pag./Total pag.	8 / 13
		Data	07.06.2021
		Ediție/Revizie	4/ 0 1 2 3 4 5

- c) **Expunerea la risc (factorul de risc)** este o combinație între probabilitate și impact, fiind un indicator bidimensional, de tip matriceal. Aceasta se poate reprezenta în mai multe forme, funcție de modelul adoptat pentru estimarea probabilității și a impactului de materializare a riscului, astfel:

**Stabilirea expunerii la risc (factor de risc): probabilitate x impact**

<b>IMPACT</b>	3	6	9
	2	4	6
	1	2	3
	<b>PROBABILITATE</b>		

### 5.3.2 Gestionarea/tratarea riscurilor

Strategia de gestionare a riscurilor (răspunsul la risc) se face prin identificarea celor mai adecvate măsuri de control.


### 5.3.3 Stabilirea și implementarea măsurilor de control ale riscurilor (strategia adoptată)

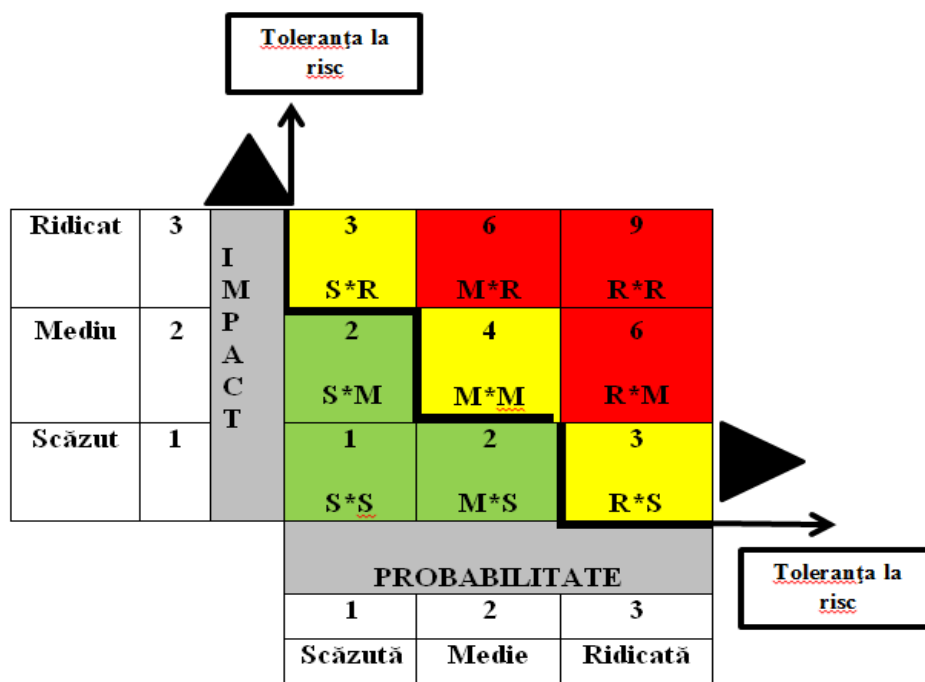
Stabilirea nivelului de tolerare

Nivel tolerare		Explicații
1 – 2	Acceptat	Nu necesită nicio măsură de control
3		Necesită măsuri de control pe termen mediu/ lung
4		Necesită măsuri de control pe termen scurt
6 - 9	Neacceptat	Necesită măsuri de control urgente

Toleranța la risc se face în raport cu expunerea la risc, utilizând o reprezentare matriceală, astfel:



	<b>PROCEDURĂ DE SISTEM</b>		Cod document <b>PS 05</b>	
	<b>Managementul riscului</b> <b>Identificarea, evaluarea, monitorizarea și tratarea riscurilor</b>		Pag./Total pag.	9 / 13
			Data	07.06.2021
			Ediție/Revizie	4/ 0 1 2 3 4 5



După stabilirea toleranței la risc, se realizează profilul de risc al universității astfel:

- *Riscurile care se situează în zona de culoare roșie (6, 9) au expunerea la risc și deviația cea mai mare față de toleranța la risc și acestea reclamă, cu prioritate, aplicarea unor măsuri de control. După aplicarea măsurilor de control acestea necesită analiză și reevaluare*
- *Riscurile care se situează în zona de culoare galbenă (3,4) au o expunere care depășește limita de toleranță la risc, dar deviația de la aceasta este una moderată. Aceste riscuri trebuie monitorizate și gestionate la nivelul entităților. Ele se consideră asumate la nivelul Universității.*
- *Riscurile care se situează în zona de culoare verde (1,2) sunt cele caracterizate de o expunere la risc aflată sub limita de toleranță la risc și în această zonă se află riscurile asumate. Măsurile de control stabilite pentru riscurile semnificative, care au un nivel al expunerii 6 sau 9 sunt aprobate de rectorul Universității și sunt monitorizate de secretariatul tehnic al comisiei de monitorizare. Dacă un risc al cărui factor de risc calculat este 4 sau sub 4 se materializează, el va intra în categoria riscurilor semnificative.*

În registrul de riscuri la nivelul Universității se vor introduce numai riscurile semnificative (cele cu factor de risc 6 și 9).

Instrumentul funcțional în managementul riscurilor îl reprezintă Registrul de riscuri, care se completează la nivelul fiecărei entități din cadrul organigramei Universității.


Elaborarea Registrului de riscuri confirmă că la nivelul Universității există un sistem de monitorizare a riscurilor funcțional.

Pentru elaborarea Registrului de riscurilor la nivelul entităților/Universității se utilizează modelul din OSGG nr. 600/2018 (F 243.11):

#### **Răspunsul la risc – controlarea riscurilor**

După ce riscurile au fost identificate și evaluate și după ce s-au definit limitele de toleranță sunt stabilite măsuri de control.

Anual măsurile de control stabilite pentru riscurile semnificative sunt analizate și reevaluate de către conducerea Universității.

	<b>PROCEDURĂ DE SISTEM</b>	Cod document <b>PS 05</b>	
	<b>Managementul riscului</b> <b>Identificarea, evaluarea, monitorizarea și tratarea riscurilor</b>	Pag./Total pag.	10 / 13
		Data	07.06.2021
		Ediție/Revizie	4/ 0 1 2 3 4 5

Riscurile ne semnificative sunt analizate și reevaluate anual la nivelul entităților. În urma analizei ele pot fi menținute sau se elimină. Dacă în urma reevaluării trec în categoria riscurilor semnificative acestea sunt introduse în registrul de riscuri la nivelul Universității și sunt gestionate de secretariatul tehnic al comisiei de monitorizare.

### 5.3.4 Monitorizarea implementării măsurilor de control

Măsurile de control stabilite pentru riscurile al căror factor de risc este 4 sau mai mic decât 4 sunt monitorizate de către șefii entităților.

După aplicarea măsurilor de control stabilite, factorul de risc poate fi mai mic - riscul rezidual sau se menține.

Monitorizarea măsurilor de control se realizează astfel:

a) șefii entităților transmit, secretariatului tehnic al comisiei de monitorizare, Registrul de riscuri la nivelul entității.

b) secretariatul tehnic al comisiei de monitorizare întocmește registrul de riscuri la nivelul Universității, care conține riscurile semnificative identificate la nivelul entităților.

c) măsurile de control stabilite pentru riscurile semnificative (la nivelul entităților) se centralizează de către secretariatul tehnic în „Planul de implementare a măsurilor de control”, (F 242.11) la nivelul Universității și sunt analizate și aprobate de către rector. Funcțiile de prioritate stabilite la nivelul conducerii Universității, rectorul poate decide care din riscurile semnificative trebuie reevaluate și monitorizate la nivelul entităților.

d) după aprobare măsurile de control sunt aduse la cunoștința șefilor entităților. Planul de măsuri cuprinde, inclusiv, recomandările cu privire la măsurile de control, cuprinse în rapoartele de audit.


e) anual, șefii entităților informează comisia de monitorizare despre modul în care au aplicat măsurile de control pentru riscurile semnificative și dacă acestea au fost corecte sau necesită reevaluare.

Pe baza acestor informații secretariatul tehnic actualizează planul de implementare a măsurilor de control la nivelul Universității și elaborează o *Informare privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor la nivelul Universității* în vederea analizării și aprobării în cadrul Comisiei de Monitorizare și prezentării ulterioare rectorului Universității.

*Notă:* Procesul de management al riscurilor include și gestionarea riscurilor de corupție, identificate la nivelul Universității. Astfel, etapele parcurse în procesul de management al riscurilor se aplică și în gestionarea riscurilor de corupție.

Sunt considerate vulnerabile la corupție activitățile asociate următoarelor domenii/zone de risc/arii de intervenție:

- gestionarea informației – deținerea și utilizarea informației cu caracter operativ, accesul la informații confidențiale, gestionarea informațiilor clasificate;
- gestionarea mijloacelor financiare;
- achiziția publică/gestionarea de bunuri/servicii/lucrări;
- gestionarea fondurilor externe, programe, proiecte;
- acordarea unor aprobări sau autorizații;
- activități de eliberare a unor documente;
- îndeplinirea funcțiilor de control, supraveghere, evaluare și consiliere;
- competența decizională exclusivă;
- activități de recrutare și selecția personalului;
- constatarea de conformitate sau de încălcare a legii, aplicare de sancțiuni (CFP, control audit) etc.

	<b>PROCEDURĂ DE SISTEM</b>	Cod document <b>PS 05</b>	
	<b>Managementul riscului</b> <b>Identificarea, evaluarea, monitorizarea și tratarea riscurilor</b>	Pag./Total pag.	11 / 13
		Data	07.06.2021
		Ediție/Revizie	4/ 0 1 2 3 4 5

Identificarea riscurilor de corupție, a vulnerabilităților/cauzelor și evaluarea acestora sunt menționate în registrul de riscuri și se realizează prin:

- identificarea riscurilor de integritate/corupție aferente activităților stabilite anterior;
- identificarea vulnerabilităților/cauzelor;
- estimarea probabilității de materializare a riscurilor de integritate/corupție;
- determinarea impactului asupra activităților aferente realizării obiectivelor specifice;
- stabilirea expunerii la riscuri de integritate/corupție prin clasificarea și ordonarea acestora, în conformitate cu scala de evaluare a riscurilor;
- identificarea măsurilor de remediere (preventive - cele realizate în scopul depistării unor nereguli ca urmare a materializării riscurilor de integritate/corupție).

Evaluarea riscurilor de corupție se realizează în scopul de a fundamenta decizia cu privire la prioritatea de stabilire a măsurilor de control, prin estimarea nivelurilor de probabilitate și impact asupra rezultatelor așteptate.

Estimarea nivelului de probabilitate se realizează prin aprecierea șanselor de materializare a riscurilor de corupție în cadrul activităților Universității, prin prisma informațiilor și analizelor colectate în etapa de identificare și descriere a riscurilor.

Estimarea impactului global al unui risc de corupție constituie activitatea de cuantificare a efectelor posibile ale acestuia asupra nivelului de performanță al obiectivelor, activităților, și obținerii rezultatelor așteptate.

Măsurile de control sunt stabilite în scopul eliminării unor eventuale nereguli, după ce riscurile de corupție s-au materializat.

### 5.3.5 Revizuirea și raportarea periodică a riscurilor (determinarea riscului rezidual)

Raportarea periodică a situației riscurilor se realizează ori de câte ori este nevoie sau cel puțin o dată pe an, respectiv dacă riscurile persistă, apariția de riscuri noi, eficiența măsurilor de control adoptate, reevaluarea riscurilor existente etc. Motivele care impun revizuirea periodică a riscurilor pot fi:


- schimbări majore care pot interveni în mediul instituțional sau în obiectivele universității;
- modificarea profilurilor riscurilor (rezultat în urma monitorizării), ca urmare a implementării instrumentelor de control intern și a schimbării circumstanțelor care favorizează apariția riscurilor;
- obținerea de asigurări privind eficacitatea gestionării riscurilor și identificarea nevoii de a lua măsuri viitoare.

Procesele de revizuire trebuie puse în aplicare pentru a analiza dacă:

- riscurile persistă;
- au apărut riscuri noi;
- impactul și probabilitatea riscurilor au suferit modificări;
- măsurile de control au fost puse în aplicare și au fost eficiente;
- anumite riscuri trebuie gestionate la nivele de management superioare etc.

Rezultatele revizuirilor trebuie raportate pentru a se asigura monitorizarea continuă a situației riscurilor și pentru a se sesiza schimbările majore, care impun modificarea priorităților.

Șefii entităților au obligația de a evalua, cel puțin o dată pe an (de regulă la finele exercițiului financiar), riscurile din sfera lor de responsabilitate, precum și stadiul de implementare a măsurilor de control și eficacitatea lor.

	<b>PROCEDURĂ DE SISTEM</b>	Cod document <b>PS 05</b>	
	<b>Managementul riscului</b> <b>Identificarea, evaluarea, monitorizarea și tratarea riscurilor</b>	Pag./Total pag.	12 / 13
		Data	07.06.2021
		Ediție/Revizie	4/ 0 1 2 3 4 5

## **6 RESPONSABILITĂȚI**

### **6.1. Rectorul**

- Emite decizia privind constituirea comisiei de monitorizare în care nominalizează membri, președintele și membri secretariatului tehnic
- Aprobă *Planul pentru implementarea măsurilor de control*, elaborat de secretariatul tehnic și avizat de comisia de monitorizare.

### **6.2. Președinte comisiei de monitorizare**


- Analizează și prioritizează riscurile semnificative, care pot afecta atingerea obiectivelor Universității, prin stabilirea profilului de risc și a limitei de toleranță la risc, anual, aprobate de către conducerea Universității.
- Avizează *Planul de implementare a măsurilor de control* și îl transmite Consiliului de administrație.
- Aprobă informarea, elaborată de secretariatul tehnic, transmisă rectorului privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor și monitorizarea performanțelor la nivelul Universității.

### **6.3. Secretariatul tehnic al comisiei de monitorizare**

- Colectează, înregistrează, analizează Registrele de riscuri primite de la entități și selectează riscurile semnificative care vor fi incluse în registrul de riscuri al Universității.
- Întocmește registrul de riscuri al Universității.
- Elaborează anual *Planul de implementare a măsurilor de control* pentru riscurile semnificative la nivelul Universității.
- Transmite *Planul de măsuri aprobat* entităților responsabile cu gestionarea riscurilor semnificative, în vederea implementării.
- Elaborează, pe baza informărilor anuale, ale șefilor de entități o informare către rector, privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor și monitorizarea performanțelor.

### **6.4. Șefii de entități**

- Elaborează programul de management pentru realizarea obiectivelor specifice.
- Elaborează Lista obiectivelor, activităților/acțiunilor și riscurilor și Registrul de riscuri la nivelul entității la începutul anului calendaristic, după stabilirea obiectivelor specifice și stabilește măsurile de control și strategia de gestionare a riscurilor.
- Transmite obiectivele specifice și registrul de riscuri completat cu măsurile de control și strategia adoptată secretariatului tehnic până cel târziu 31 ianuarie al fiecărui an.
- Informează secretariatul tehnic asupra modului de implementare și a rezultatului obținut după aplicarea măsurilor de control pentru anul încheiat până cel târziu 31 ianuarie al anului în curs.

	<b>PROCEDURĂ DE SISTEM</b>	Cod document <b>PS 05</b>	
	<b>Managementul riscului</b> <b>Identificarea, evaluarea, monitorizarea și tratarea riscurilor</b>	Pag./Total pag.	13 / 13
		Data	07.06.2021
		Ediție/Revizie	4/ 0 1 2 3 4 5

## **7 INFORMAȚII DOCUMENTATE**

<b>Cod formular</b>	<b>Denumirea documentului</b>	<b>Elaborare</b>	<b>Aprobare</b>	<b>Număr exemplare</b>	<b>Perioada de păstrare</b> <b>Perioada de arhivare</b>	<b>Loc păstrare</b>
F 206.11	Lista activităților necesare realizării obiectivelor specifice propuse	Șef entitate (Responsabil cu riscuri)	Director de departament/ șef de serviciu/birou	2	5 ani	Departament/ serviciu /birou
F 243.11	Registru de riscuri	Șefii entităților și Secretariatul tehnic al comisiei de monitorizare	Director de departament/ șef de serviciu/birou	2	5 ani	Departament/ serviciu/birou și ST
F 242.11	Planul de implementare a măsurilor de control	Secretariatul tehnic al comisiei de monitorizare	Rector	2	5 ani	ST
-	Informări privind implementarea măsurilor de control și eficacitatea acestora	Șefii entităților	CM	2	5 ani	Comisia monitorizare/ ST
-	Informare privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor la nivelul Universității	Secretariatul tehnic al comisiei de monitorizare	CM	2	5 ani	ST